

BIBLIAI SZABADEGYETEM PÁL LEVELE A FILIPPIBELIEKHEZ

Előadó: Zámbóné Dr. Kocic Larisa

Cím:

A levél címzettjei a Macedónia területén, Filippi városában élő keresztények. Innen kapta címét a levél. A Kr. u. III. századból származó kézirat is egyszerű címmel maradt fenn. A görög eredeti fordítása így hangzik: *A filippibelieknek.*

A szerzőről:

A levél (1:1) Pál apostolt nevezi meg mint szerzőt, Timóteusra pedig úgy utal mint segítőtársára (1:1; 2:19). Az apostol említést tett arról, hogy börtönben van (1:7), valamint korábbi macedóniai szolgálatára is utalt (4:15). Mindez teljes összhangban áll azzal, amit életéről, munkásságáról tudhatunk. Az első, a Biblián kívüli forrás, ami a levél szerzőjeként Pál apostolt említi a Kr. u. II. század közepe tájáról származik, méghozzá Polykarpostól, Szmirna vértanúhalált halt püspökétől.

A levél keletkezésének ideje és helye:

Ez már sokkal inkább vitatott kérdés. A hagyomány szerint Pál apostol első római fogsága idején írta levelét Filippibe, de Efézusba, Kolosséba és Filemonnak is. A fogság Kr. u. 61 tavaszától 63-ig tartott. A filippibeliekhez írt levelét küldhette el legkésőbb, hiszen utal benne arra, hogy már hosszabb ideje raboskodik, és a fogságnak már bizonyos gyümölcsseit is látta. (Fil 1:12-14). Pál valószínűleg arra számított, hogy a császár kegyelmet ad neki, és így újból meglátogathatja szeretett gyülekezetét Filippiben (2:24). Az apostol viszont azt is kifejezte levélben, hogy a kedvezőtlen ítélet sem találja készületlenül (1:19-20, 22-25). Tehát a levelet valószínűleg Kr. u. 63-ban írta Pál apostol, a másik hármat pedig inkább 62-ben. Más vélemények mint pl. L. Oerder, Újszövetség kutató (1731) szerint Róma nem jöhetett szóba, inkább Korinthusra gondolt, míg a XVIII. század végén H. Paulus Caesariát nevezte meg, mint a levél megírásának helyét. 1900-ban Lisco pedig egy efézusi fogságot is feltételezett. tehát számos elképzelés volt - van.

A levél keletkezésének körülményei:

Kr. u. I. század derekán a Római Birodalom uralma terjedt ki a Földközi-tenger vidékére. ApCsel 16-ban értesülünk róla, hogy az apostolt álomban hívta egy macedón férfi a hazájába, és így jutott el az evangélium az első európai városba. Ez Kr. u. 50 táján lehetett. Ott fogadta el az evangéliumot házanépével együtt Lídia, a bíboráros. Majd az apostolt és társait megverték, bebörtönözték munkásságuk miatt. Ezután következett a börtönből való szabadulás, valamint a filippi börtönőr és családjának megtérése. Megalakult a gyülekezet a városban.

Évekkel később, a harmadik missziós körút végén, amikor Pál visszafelé tartott Jeruzsálembe, újból megállt Filippiben, és az ottani hívőkkel együtt részt vett a páska ünnepén.

Jeruzsálembe való visszatérése után hamarosan letartóztatták, és Caesareában legalább két évre bebörtönözték (ApCsel 24:27). Azután indult Rómába, ahol bérelt lakásán, háziőrizetben töltött két évet (ApCsel 28:30). A hagyomány szerint innen írta a fogságból küldött leveleit.

A levélből sokat megtudhatunk a Filippire jellemző állapotokról, Pál helyzetéről és filippibeli barátaival való kapcsolatáról. Filippi gyülekezetét püspökököl és diakónusok vezették (1:1), tagjai üldözésnek is ki voltak téve (29. vers). Hallani lehetett a tagok közötti nézeteltérésről, (főleg két nő között). Hitbeli elhajlással, erkölcsi problémákkal viszont itt nem küzdöttek. Ez is magyarázza, hogy Pál olyan örömmel és hálaadással gondolt erre a közösségre, akik változatlan szeretettel vették körül tanítójukat. Ezért is küldték el gyülekezetük egyik vezetőjét, Epafroditust, hogy Pál segítségére legyen.

A levél megírására az adott közvetlen okot, hogy Epafroditusz felépült betegségéből, és már haza tudott térni. Ezt az alkalmat kívánta az apostol felhasználni arra, hogy üdvözlétét, köszönetét és intelmeit elküldje Filippibe.

A levél témája: Szívből jövő, baráti hangvételű irás, amely lelki tanácsokat tartalmaz és kifejezi az apostol háláját az ajándékokért, amelyeket a gyülekezet tagjai küldtek neki. Pál beszámolt saját körülményeiről, ügyének állásáról, arról, ahogy ő értékelte az események alakulását. Az önmagát maradéktalanul Isten gondviselésére bízó, hitében nem kételkedő, az evangéliumot rajta keresztül megismerő emberekért felelősséget érző apostol képe rajzolódik ki előttünk a szavakat olvasva. Tanácsokat ad azzal kapcsolatban is, hogy személyesen ő hogyan fogadja a nehézségeket, szenvedést, és ezt állítja példaként a filippibeli hívők elé, természetesen legfőképpen Jézus példájára mutatva. A levelet az öröm levelének nevezik, bár nem a felhőtlen, gondtalan örömmel, inkább a nehézségek között, tudatosan, hittel választott örömmel találkozunk benne. Szót ejt az apostol versengésről, megosztásról, mint

ami inkább ártalmas. Ugyanakkor azonban olyan mélységes belső békéről és örömről ír, amit ezek a kellemetlenségek sem zavarhatnak meg, sem a fogság ténye. Ennek a békének az Istennel való kapcsolat a forrása.

Pál nem számított ajándékokra, sokaktól nem is fogadott el, de a filippibelieknek az ajándékokban is megmutató szerete volt az, ami miatt örömmel vette, amivel nehézségein könnyíteni kívántak. Pál nem vágyott ajándékokra, megelégedett volt. Saját személyével kapcsolatban tisztában valódi helyzetével, de azzal is, hogy Krisztus ereje által képes elvégezni mindent, ami szükséges. Újból és újból használta a "Krisztusban" kifejezést.

A levél vázlat:

I. Bevezetés: 1:1-11

- A. A filippibeliek üdvözlése 1:1-2
- B. Hálaadás a hívőkért 1:3-8
- C. Imádság a hívők folyamatos fejlődéséért 1:9-11

II. Pál körülményei és érzései 1:12-26

- A. Fogsága és ennek hatása az evangélium terjedésére 1:12-17
 - 1. Szélesebb körű ismertség 1:12-13
 - 2. A gyülekezet tagjainak erősödő tevékenysége 1:14
 - 3. Folyamatos igehirdetés 1:15-17
- B. Pál nem keseredett el a fogságban 1:18-26
 - 1. Örült, mert többen hallottak így Krisztusról 1:18
 - 2. Biztos volt abban, hogy a körülmények lelki áldásokkal járnak 1:19
 - 3. Eltökélte, hogy úgy éljével, mint halálával Krisztust dicsőíti 1:20-26

III. Buzdítás az egységre és az önmegtagadásra 1:27-2:16

- A. Nem szabad a félelemnek teret engedni 1:27-28
- B. Kitartás a szenvedések közepette 1:29-30
- C. Buzdítás a keresztyének egységre és aláztatosságra 2:1-4
- D. Krisztus az aláztatosság igazi példaképe 2:5- 11 [*Carmen Christi* >> *kenózis*] >> zenei feldolgozás: Charels Wesley
- E. A példa gyakorlati követése 2:12-16

IV. Pálnak a jövőre vonatkozó tervei 2:17-30

- A. Timóteust el akarja küldeni a filippibeliekhez 2:17-23
- B. Reméli, hogy hamarosan kiszabadul 2:24
- C. Epafraszt is el akarja küldeni 2:25-30
 - 1. Epafraszt betegségé és gyógyulása 2:25-27
 - 2. Epafraszt ajánlása 2:28-30

V. További buzdítások, a tantételre vonatkozó közbevetett megjegyzésekkel 3:1-4:9

- A. Öröm az Úrban 3:1
- B. Figyelmeztetés két fő veszélytől való tartózkodásra 3:2-21
 - 1. Judaizmus – cselekedetek vagy kegyelem 3:2-16
 - a. Az igazi körülmetélkedés 3:2-3
 - b. Pál nem bízta el magát származása miatt 3:4-7
 - c. Pál nem bizakodott el tetteire gondolva 3:8-11
 - d. A folyamatos, egységes fejlődés szükségessége 3:12-16
 - 2. Anyagiasság – a földi és a lelki gondolkodás ellentéte 3:17-21
 - a. Buzdítás, hogy a hívők Pál példáját kövessék 3:17
 - b. Intés, hogy kerüljék az önző életmódot 3:18-19
 - c. Az áldott reménység 3:20-21
- C. Újabb buzdítás a hűségre és az egységre 4:1-3
- D. Örömteli élet, mentes a félelemtől, jó célok elérése 4:4-9

VI. Befejezés 4:10-23

- A. Köszönet az ajándékért 4:10-19
- B. Üdvözlés, áldás 4:20-23